

Upravljanje javnim bogatstvom

Beč, Austrija, 21.–22. studenoga 2019.

Alexander Tieman
Odjel za fiskalne poslove
Međunarodni monetarni fond

CFRR >>
Centre for Financial
Reporting Reform

PULSAR

Public Sector Accounting and Reporting Program

CO-FUNDED BY

 Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Upravljanje javnim bogatstvom

Pregled

2

I. Bilanca javnog sektora

- Konceptualni okvir
- Globalna slika
- Novi elementi

II. Zašto je to važno?

- Imovina, prinosi, otpornost

III. Primjeri zemalja

- Identifikacija rizika, analiza politika

I. Bilanca javnog sektora

Konceptualni okvir

3

Bilanca opće države

Imovina	Obaveze
Financijska imovina	Dug
Nefinancijska imovina	Obaveze koje nisu vezane za zaduživanje

Bilanca javnog sektora

Imovina	Obaveze
Financijska imovina	Dug
Nefinancijska imovina	Obaveze koje nisu vezane za zaduživanje
Imovina državnih poduzeća	Obaveze državnih poduzeća

Međuvremenska bilanca javnog sektora

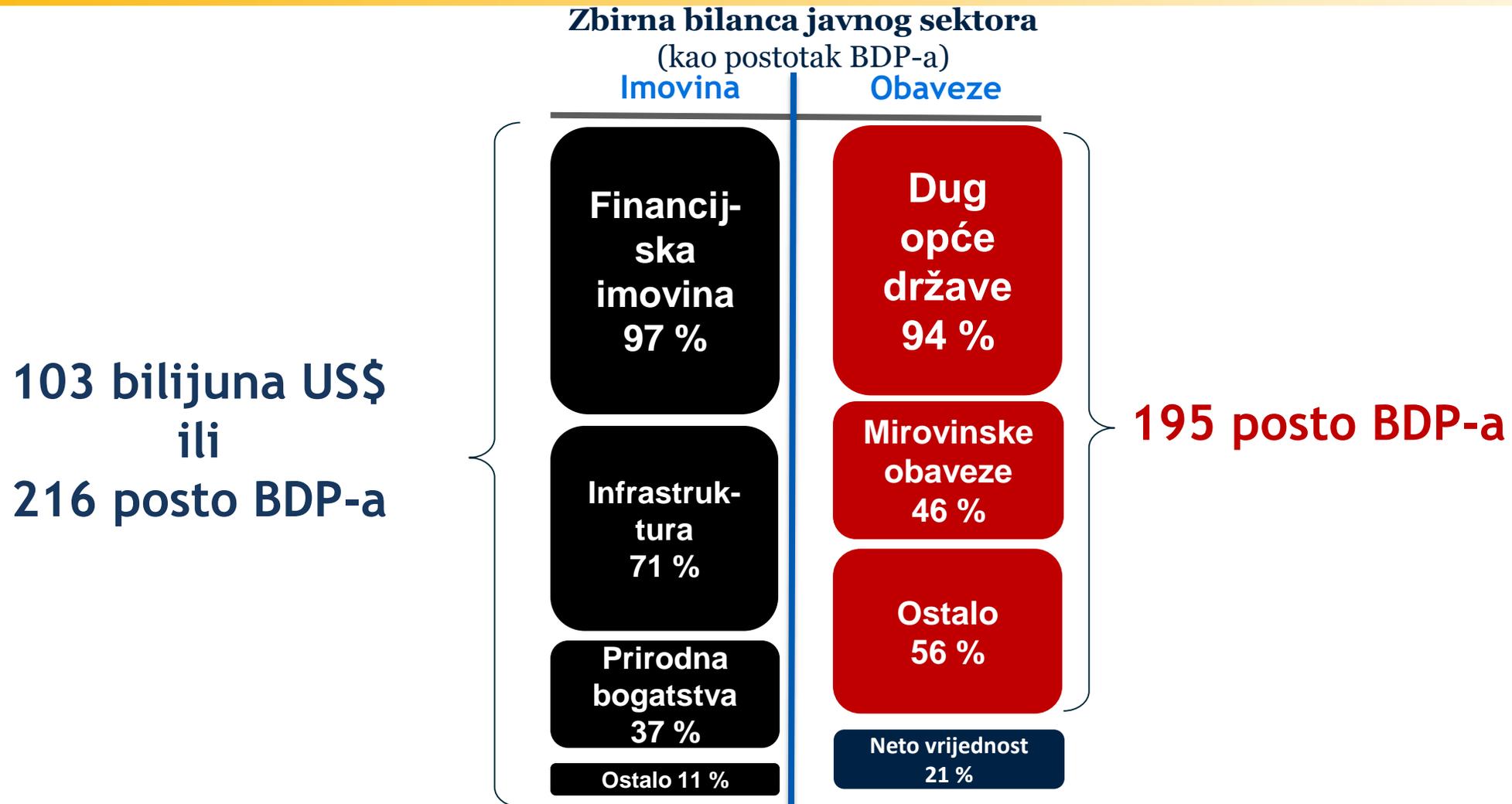
	Imovina/priljevi	Obaveze/odljevi
Prošlost	Financijska imovina	Dug
	Nefinancijska imovina	Obaveze koje nisu vezane za zaduživanje
	Imovina državnih poduzeća	Obaveze državnih poduzeća
Budućnost	Budući prihodi	Budući rashodi

I. Bilanca javnog sektora

Zbirna bilanca javnog sektora (BJS) za 38 zemalja

4

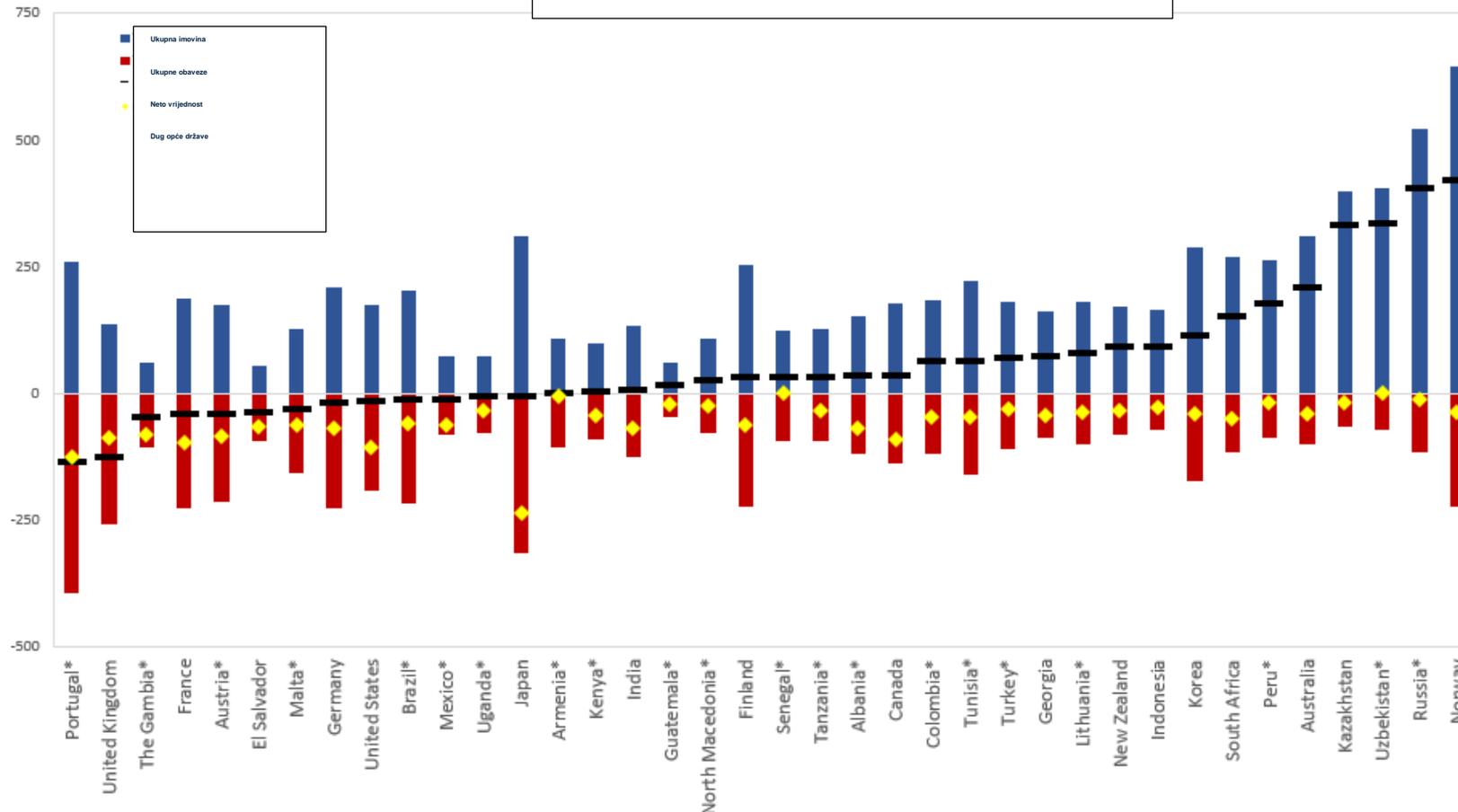
Izvor: IMF Public Sector Balance Sheet Database (MMF-ova baza podataka za bilancu javnog sektora).

I. Bilanca javnog sektora

BJS pojedinačnih zemalja za 38 zemalja

Bilanca javnog sektora (kao postotak BDP-a, 2016.)

Izvor: IMF Public Sector Balance Sheet Database (MMF-ova baza podataka za bilancu javnog sektora).

*Temeljeno na podacima iz jedne godine, u većini slučajeva prikupljeno u okviru procjene fiskalne transparentnosti: Albanija, 2013.; Armenija, 2016.; Austrija, 2015.; Brazil, 2014.; Kolumbija, 2016.; Gambija, 2016.; Gvatemala, 2014.; Kenija, 2013.; Litva, 2016.; Malta, 2016.; Meksiko, 2016.; Peru, 2013.; Portugal, 2012.; Rusija, 2012.; Senegal, 2016.; Tanzanija, 2014.; Tunis, 2013.; Turska, 2013.; Uganda, 2015.; Uzbekistan, 2016.

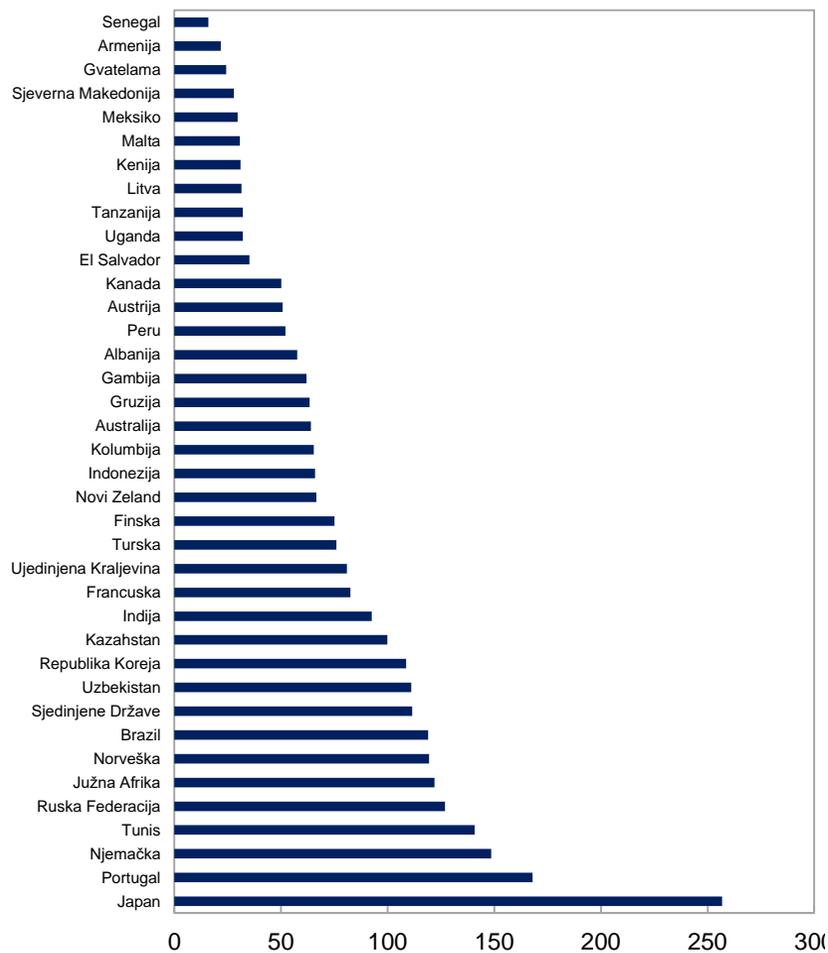
I. Bilanca javnog sektora

Novi elementi

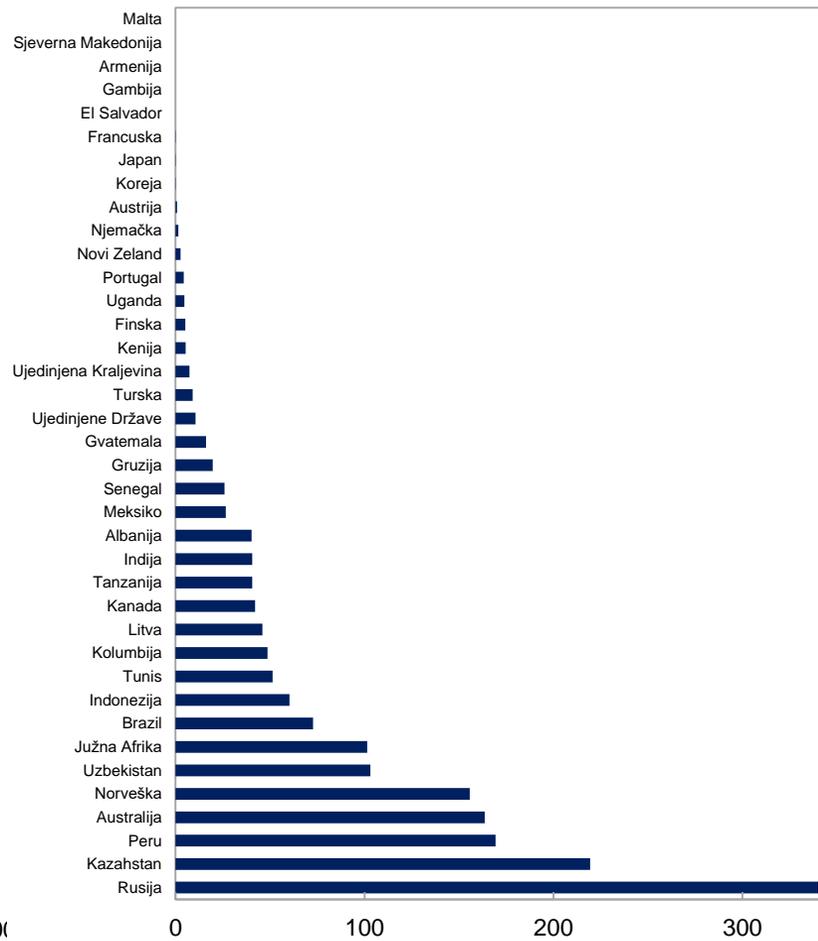

6

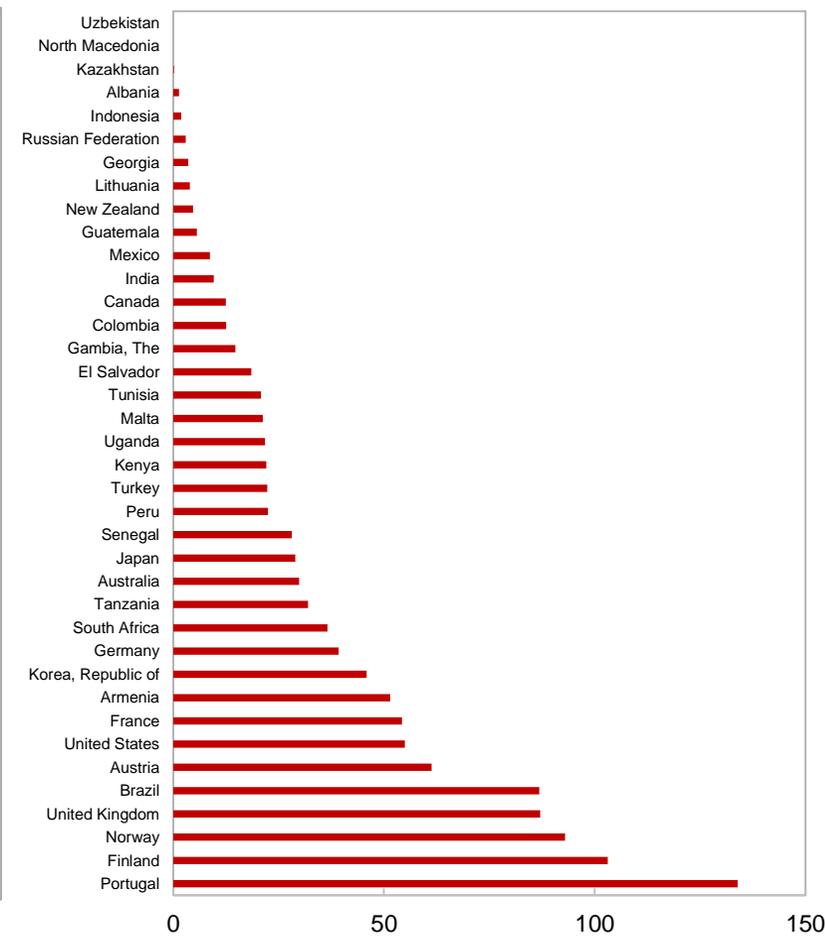
Imovina državnih poduzeća
(kao postotak BDP-a)

Imovina – prirodna bogatstva
(kao postotak BDP-a)

Obračunate mirovinske obaveze
(kao postotak BDP-a)

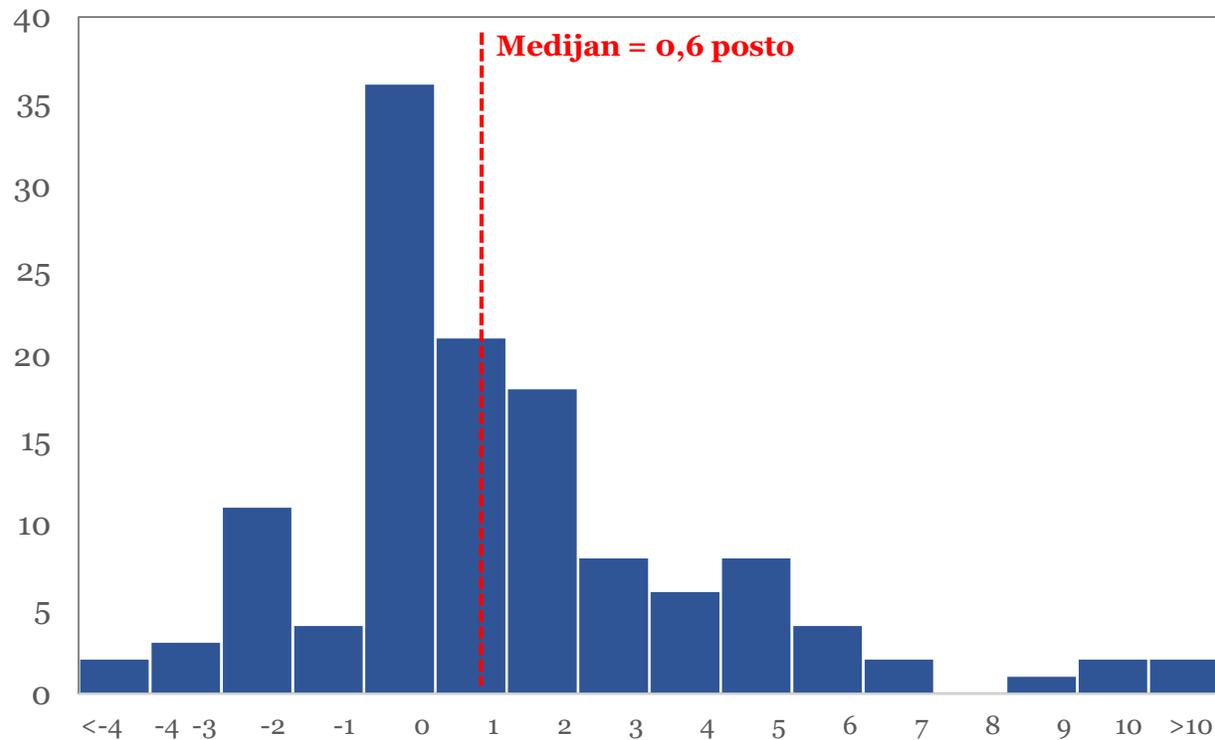
II. Zašto je to važno?

Velika imovina → veliki prihodovni potencijal

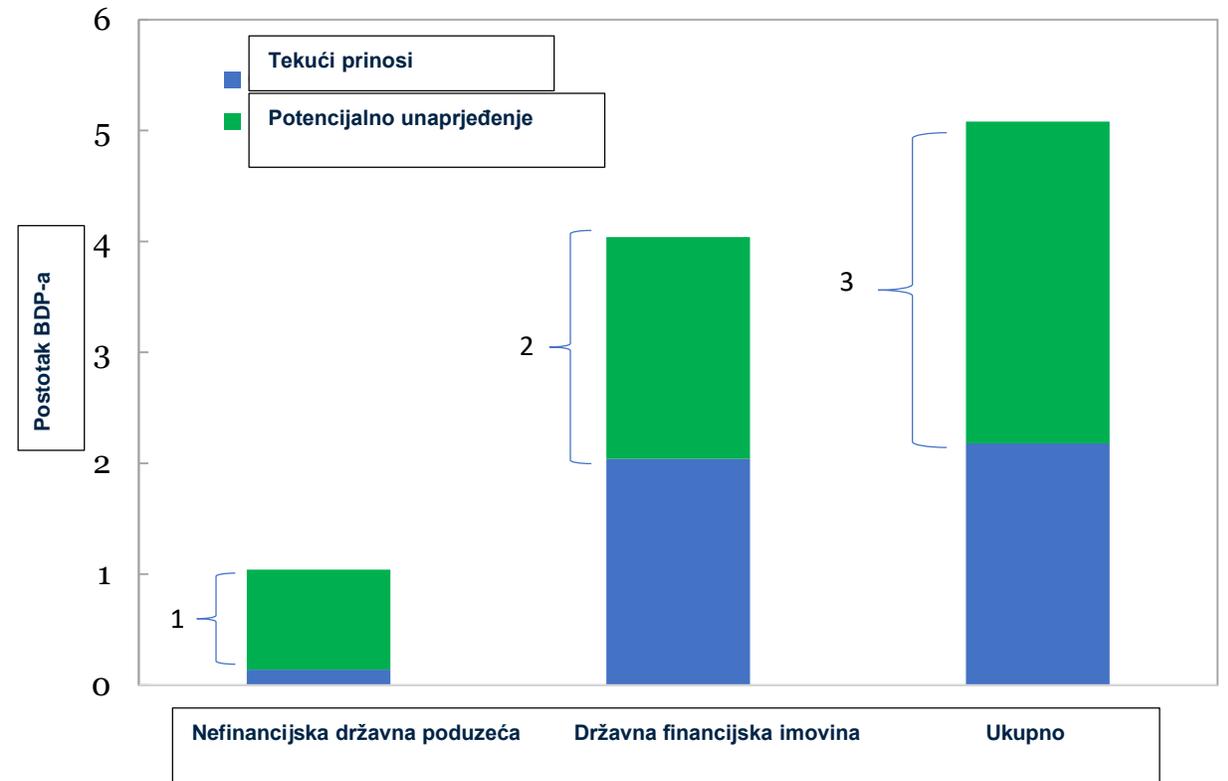

7

Raspodjela godišnjih prinosa od državnih poduzeća
(postotak prinosa na imovinu)

Potencijalni prihodovni dobici od unaprijeđenog upravljanja imovinom
(kao postotak BDP-a)

Izvor: MMF-ov Fiskalni monitor, listopad 2018.

[Studija slučaja Novog Zelanda](#)

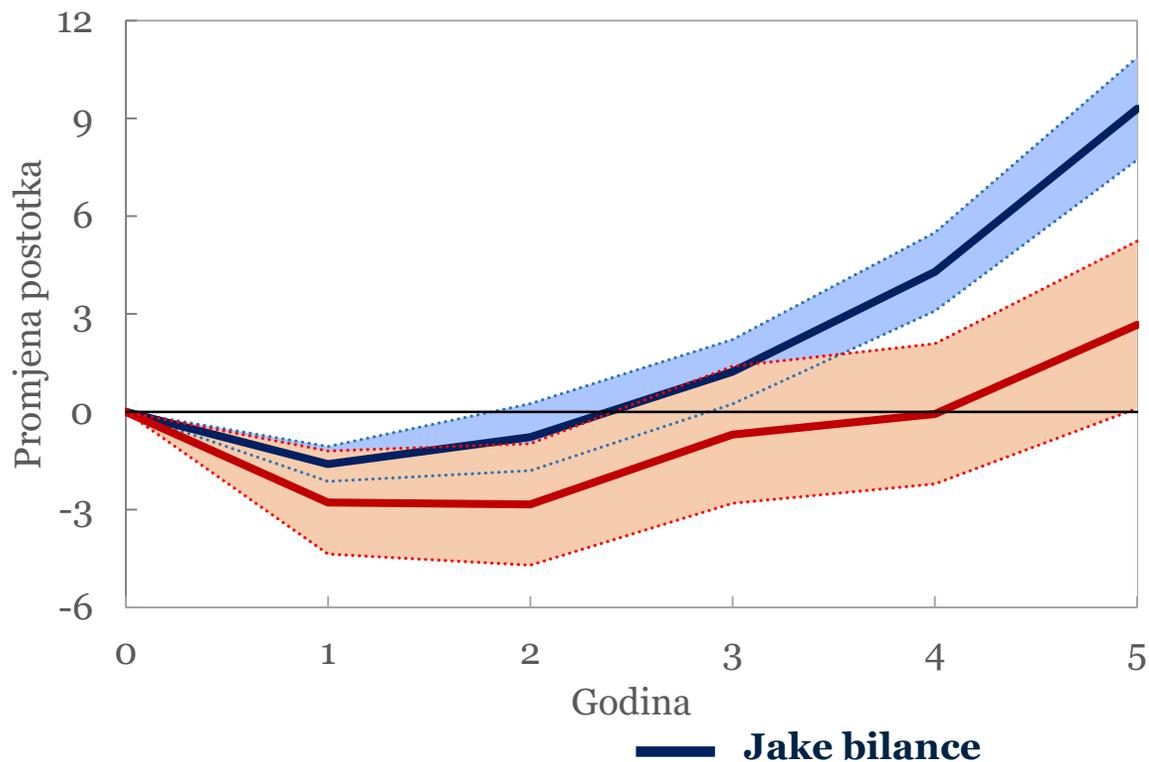
II. Zašto je to važno?

Jača bilanca → veća otpornost

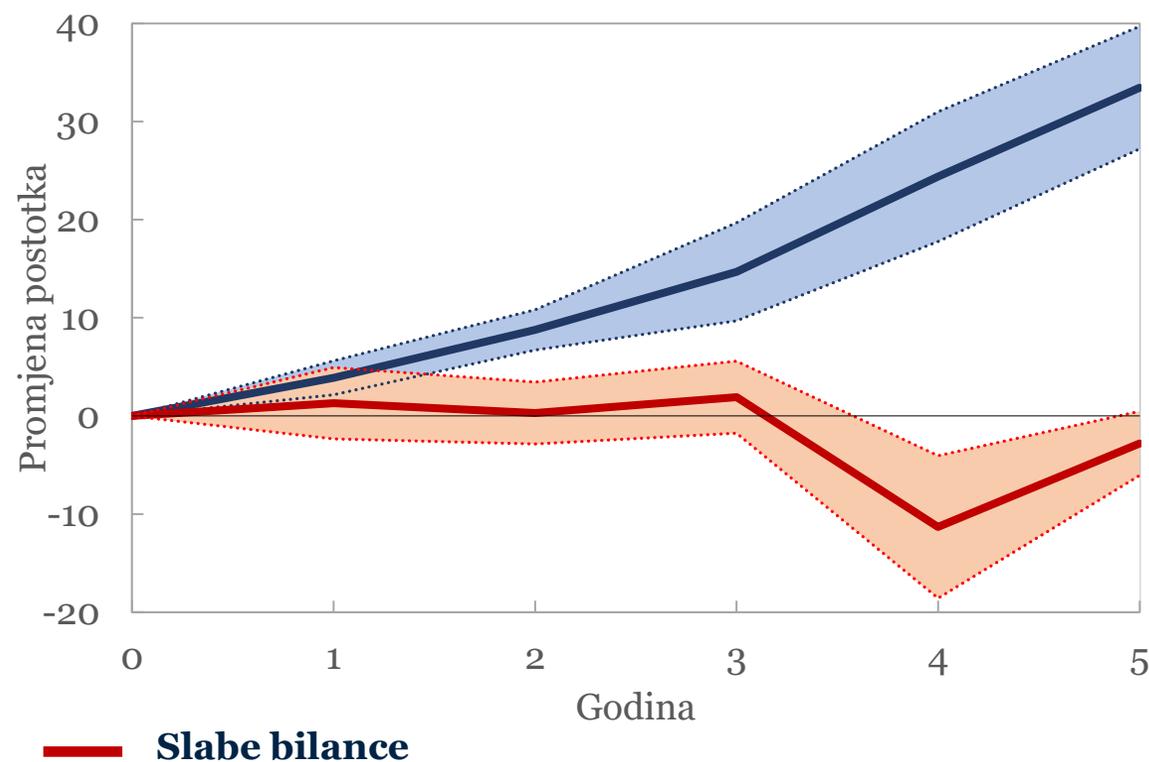

8

Realni BDP po stanovniku Nakon recesija

Realni državni rashodi po stanovniku Nakon recesija

Izvor: MMF-ov Fiskalni monitor, listopad 2018.

Napomena: Zasjenčano područje predstavlja 90 posto intervala pouzdanosti.

[Studija slučaja Kazahstana](#)

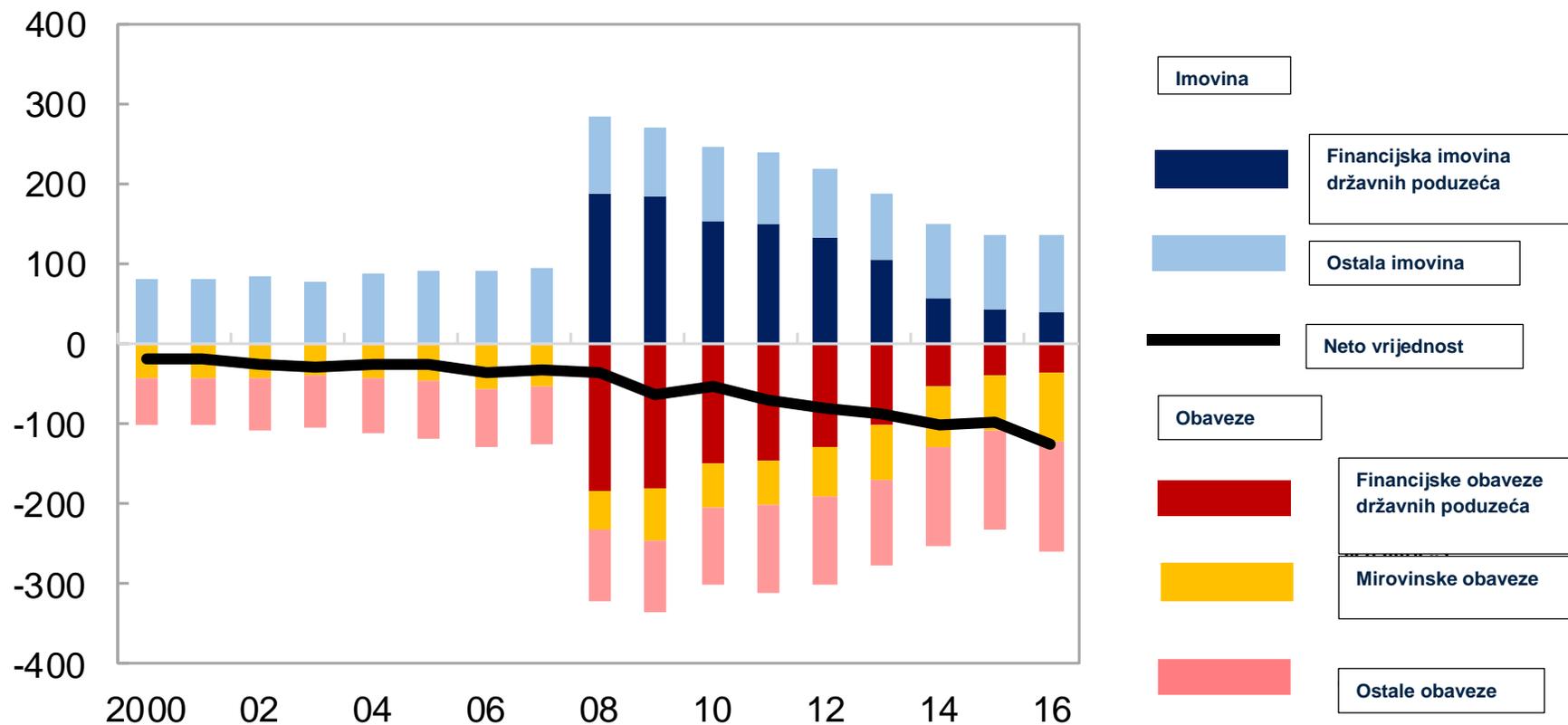
III. Primjeri zemalja: Ujedinjena Kraljevina

Utjecaj krize

9

Ujedinjena Kraljevina – Bilanca javnog sektora (kao postotak BDP-a)

Razvoj nakon krize

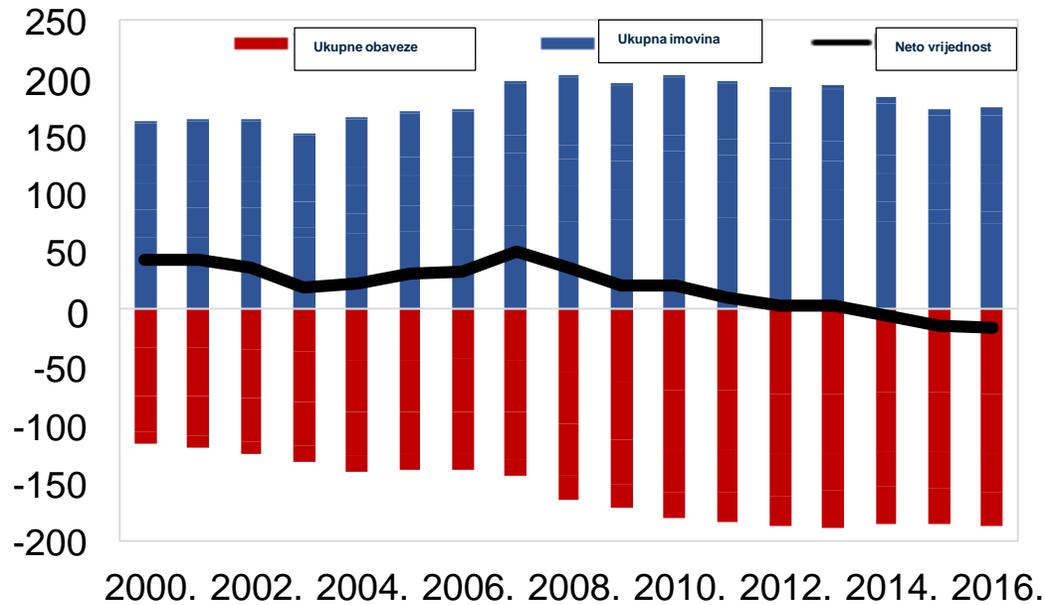
Izvor: Fiskalni monitor, listopad 2018.

III. Primjeri zemalja: Sjedinjene Američke Države

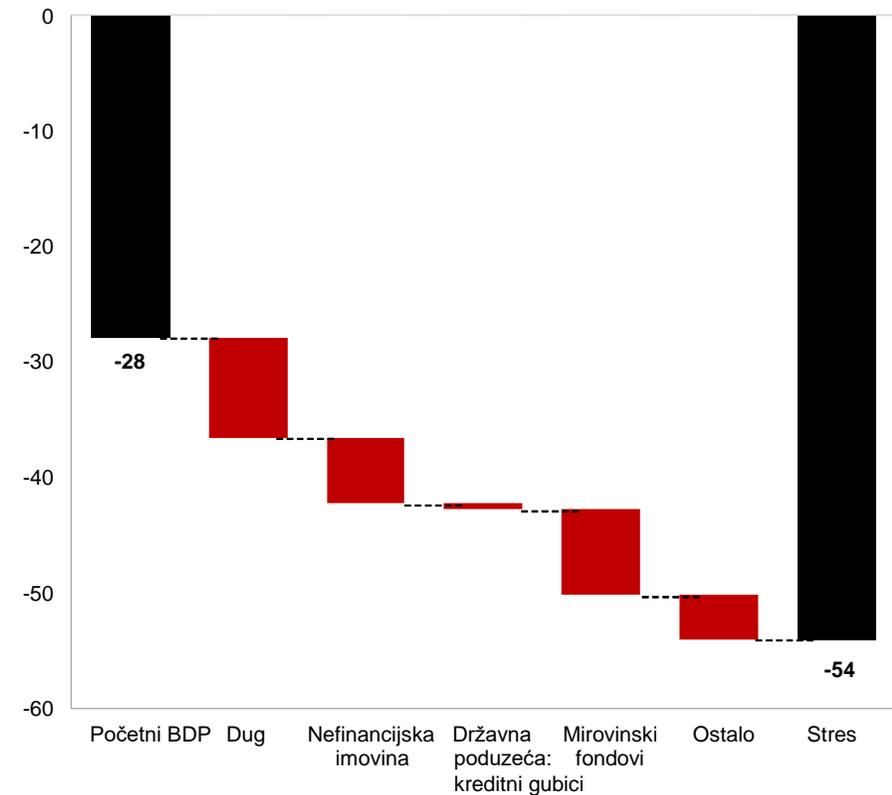
Identifikacija rizika – test fiskalnog stresa

Bilanca javnog sektora SAD-a (kao postotak BDP-a)

Scenarij s fiskalnim stresom – 2020. (postotak početnog BDP-a)

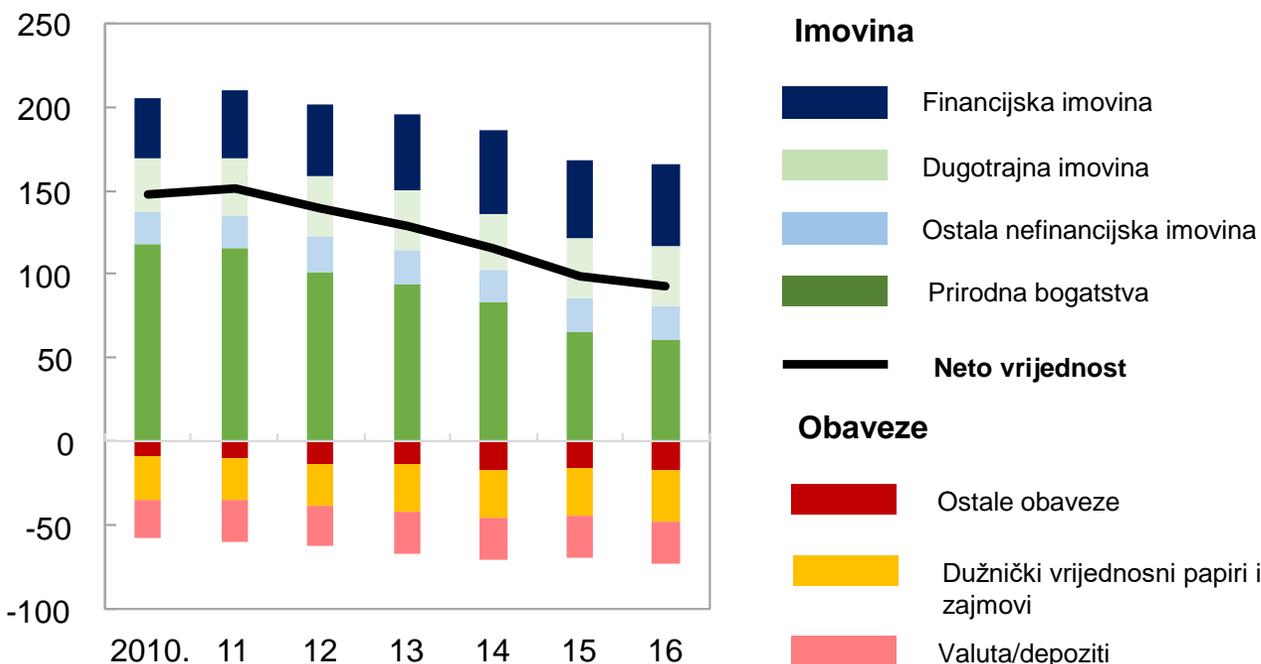
Izvor: Fiskalni monitor, listopad 2018.

III. Primjeri zemalja: Indonezija

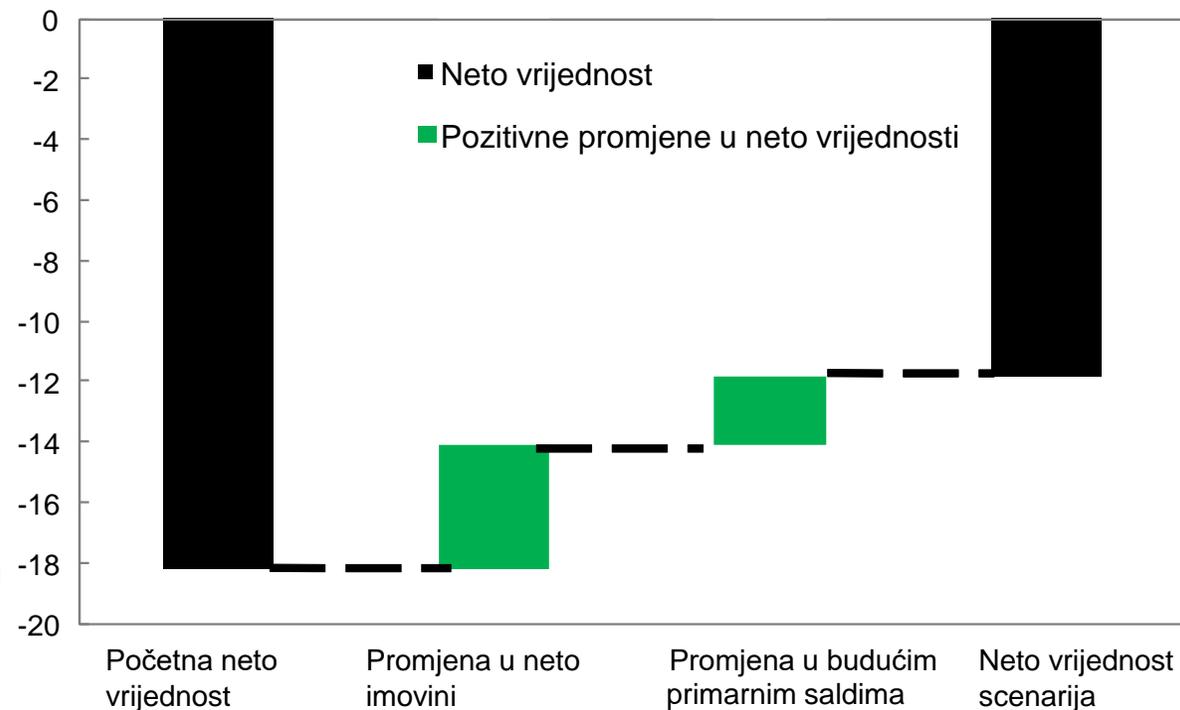
Evaluacija politike – javno ulaganje

Bilanca javnog sektora
(kao postotak BDP-a)

Promjena u međuvremenskoj neto vrijednosti od većeg ulaganja
(kao postotak početnog BDP-a iz 2023.)

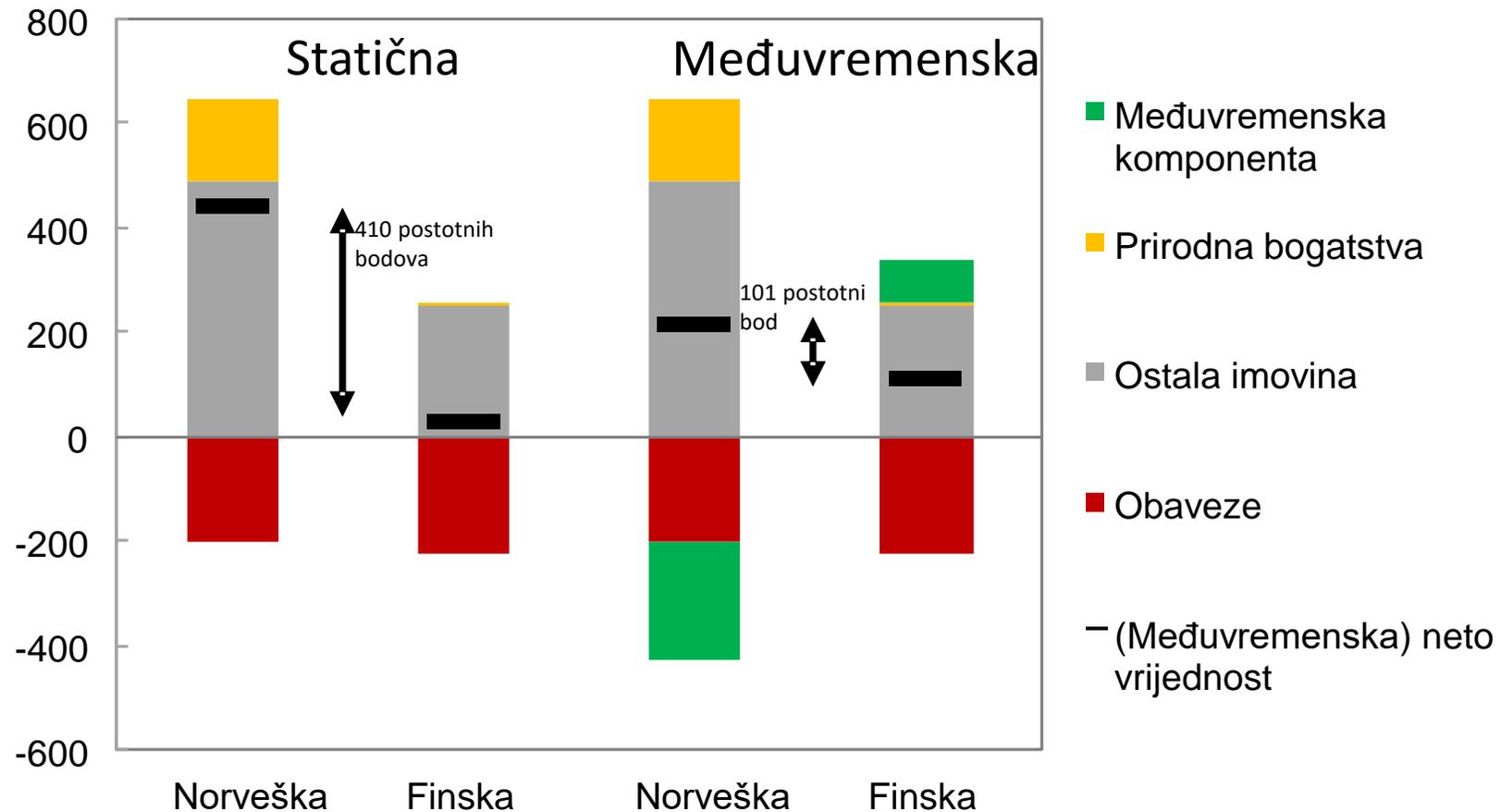
III. Primjeri zemalja: dvije nordijske zemlje

Dugoročna demografija – međuvremenska bilanca

12

Statična i međuvremenska neto vrijednost
(kao postotak BDP-a)

Izrada
međuvremenske
bilance

Izvor: Fiskalni monitor, listopad 2018.

Hvala vam

**Baza podataka za bilancu javnog
sektora**

data.imf.org/psbs

Upravljanje javnim bogatstvom

MMF-ov Fiskalni monitor, listopad 2018.

www.imf.org/en/publications/fm

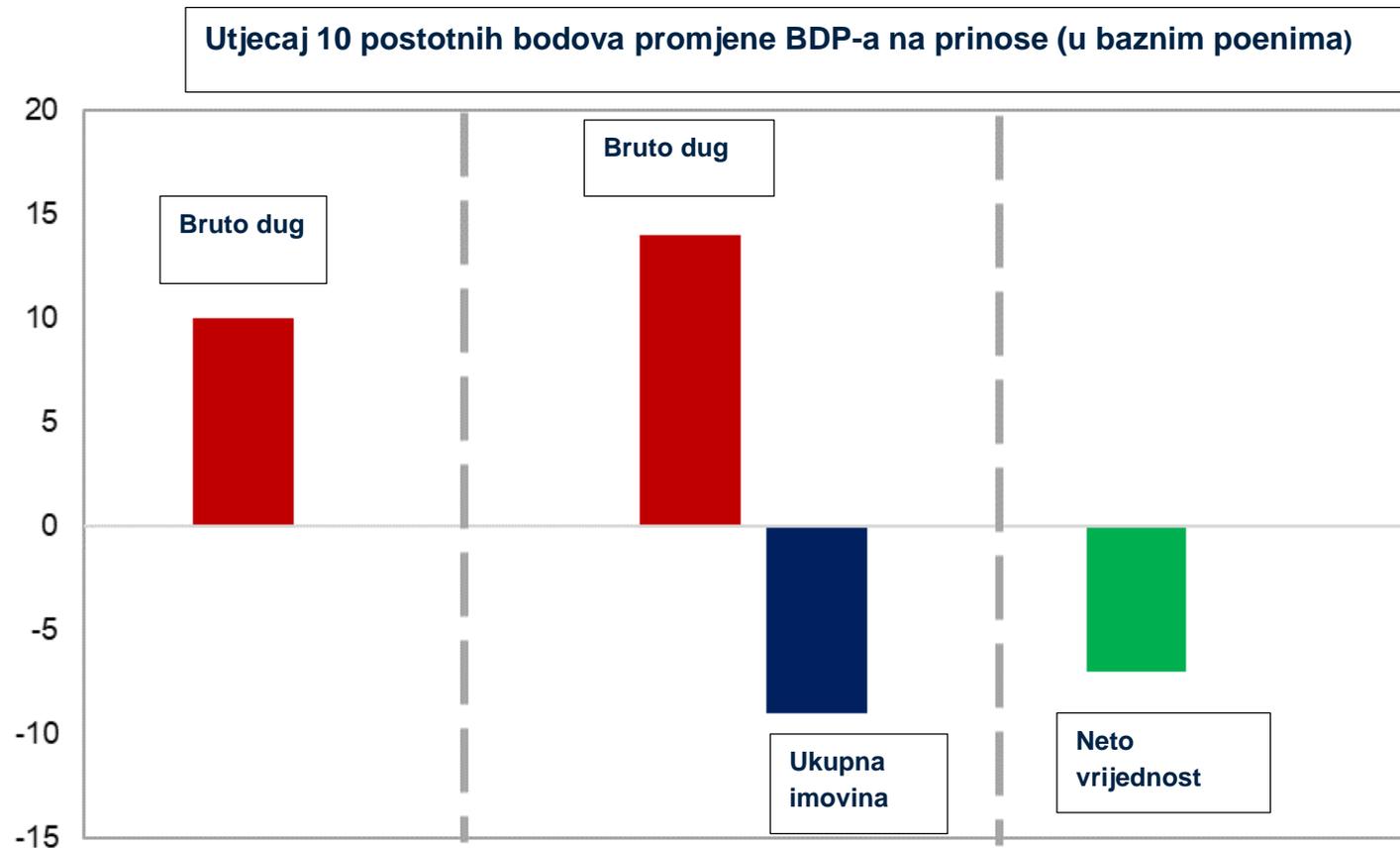
Pozadinski slajdovi

Zašto je to važno?

Jača bilanca → niža kamata

15

Izvor: MMF-ov Fiskalni monitor, listopad 2018.

Bilanca javnog sektora

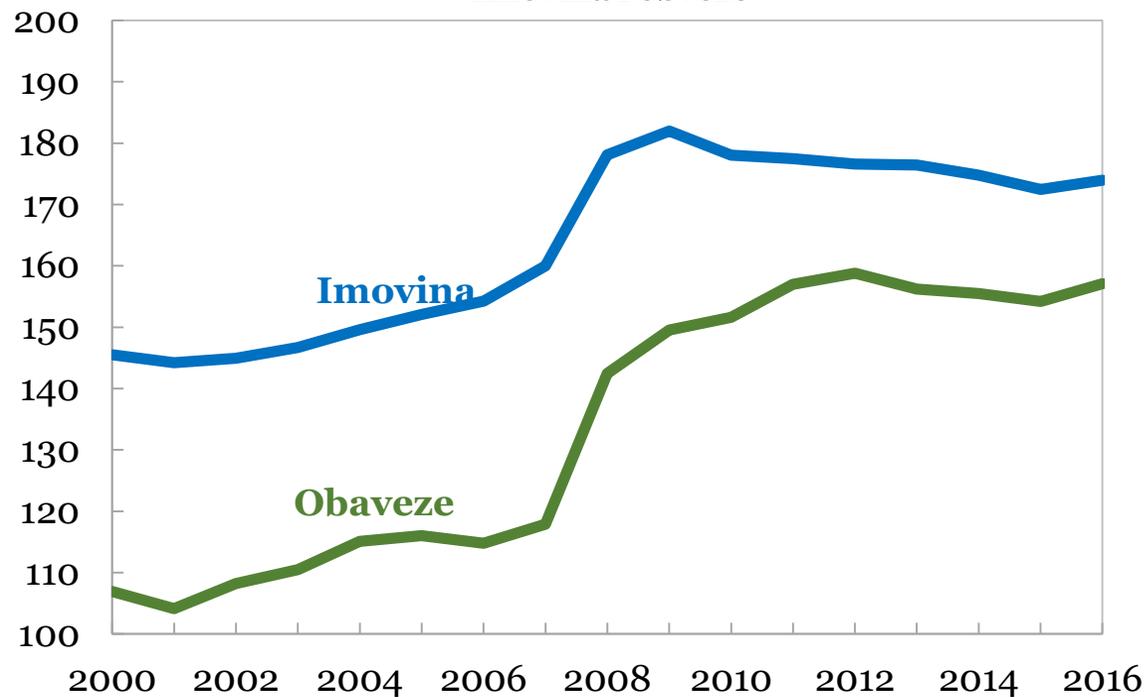
Razvoj nakon krize

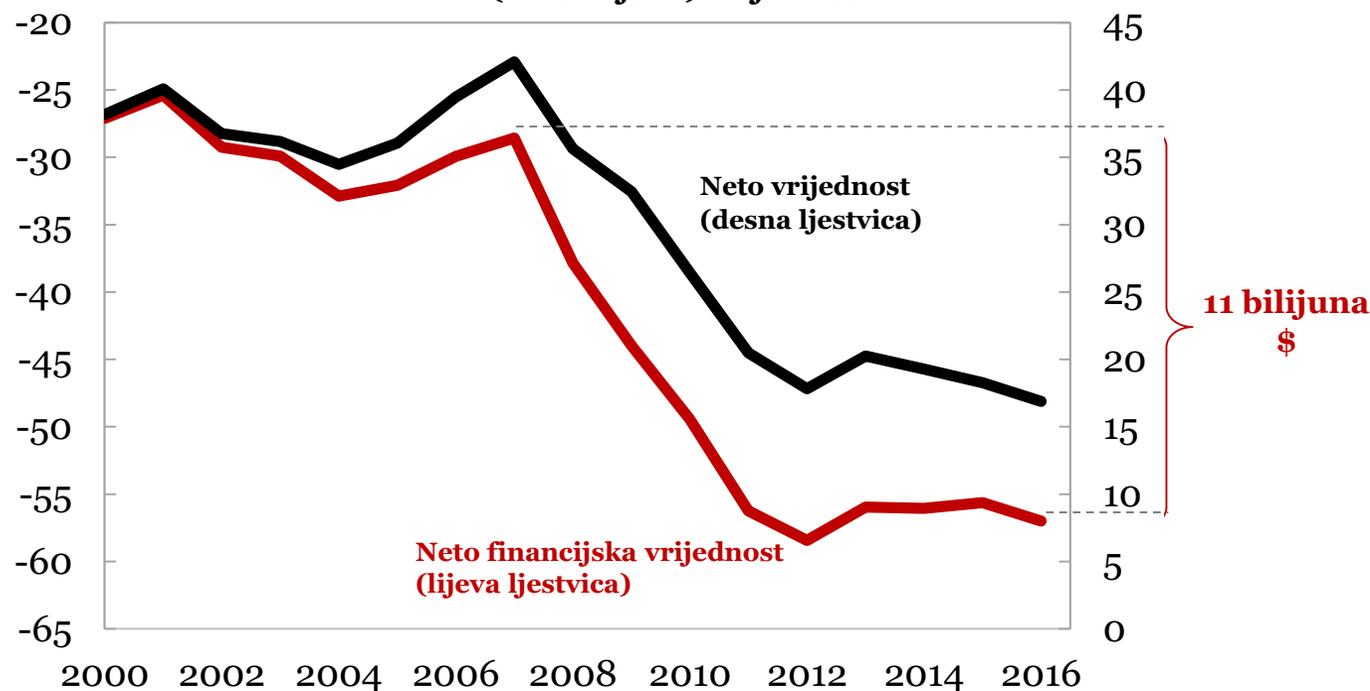
16

Bilanca javnog sektora (Ponderirani prosjek 17 zemalja, kao postotak BDP-a)

Imovina i obveze

Neto (financijska) vrijednost

Izvor: MMF-ov Fiskalni monitor, listopad 2018.

Napomena: Podaci ne obuhvaćaju imovinu u prirodnim bogatstvima i mirovinske obaveze.

[Pogledati slajd o Ujedinjenoj Kraljevini](#)

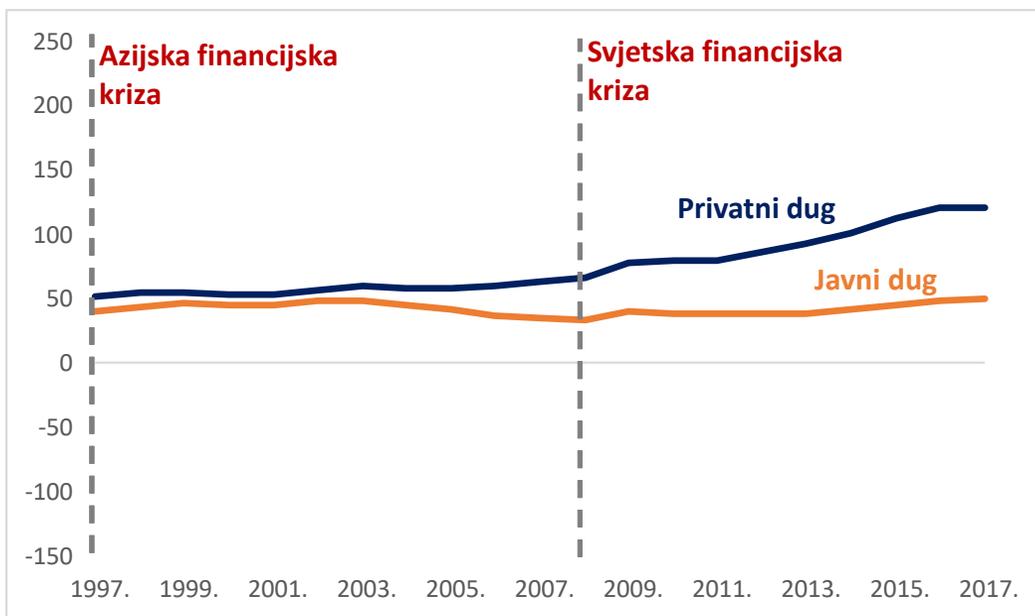
Primjeri zemalja: Kina

Transparentnost i rezerve

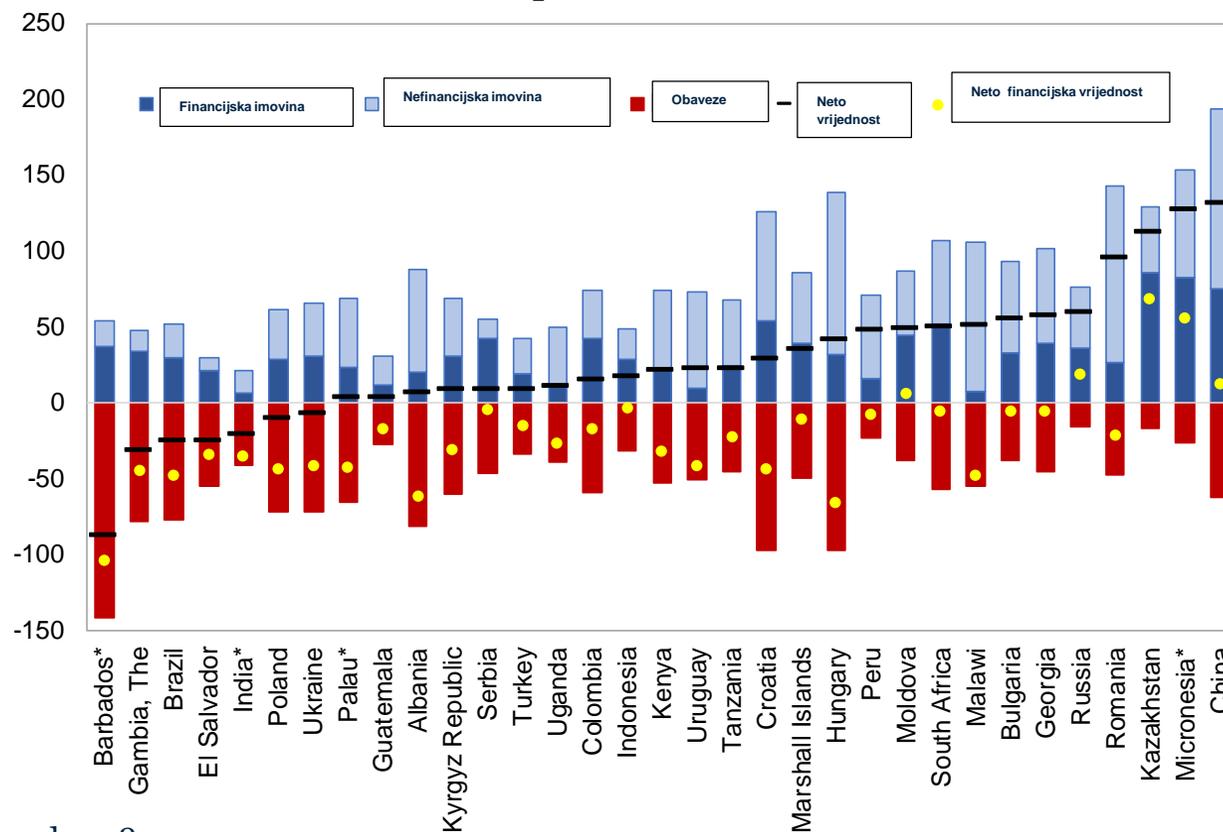

17

Tržišta u nastajanju: razina javnog i privatnog duga
(kao postotak BDP-a)

Tržišta u nastajanju: bilance opće države
(kao postotak BDP-a)

Izvori: MMF-ova baza podatka o svjetskom dugu i Fiskalni monitor, listopad 2018.

Primjeri zemalja: Japan i SAD

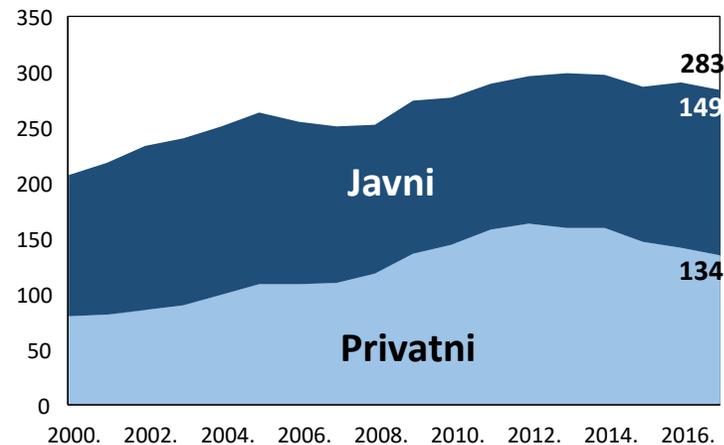
Konsolidacija i imovina

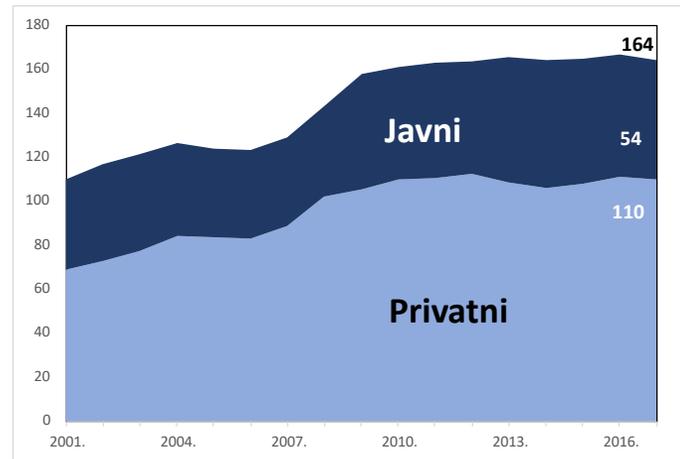
18

Udjeli javnog duga (postotak BDP-a)

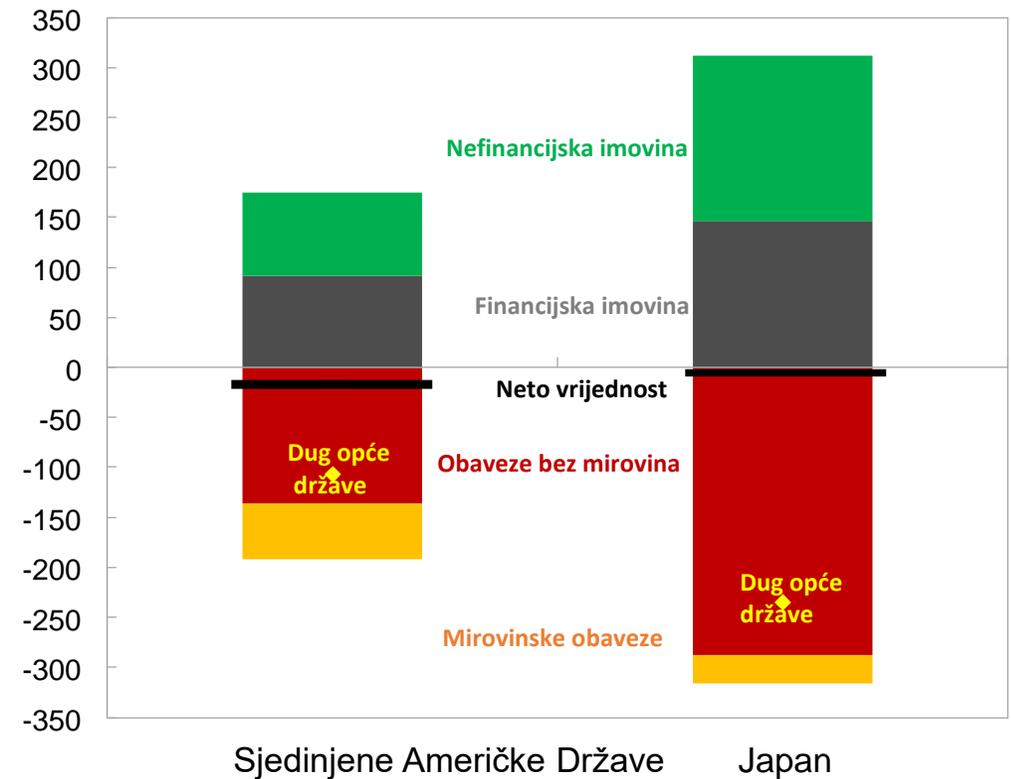
Japan

Sjedinjene Američke Države

BJS – SAD i Japan (2016., kao postotak BDP-a)

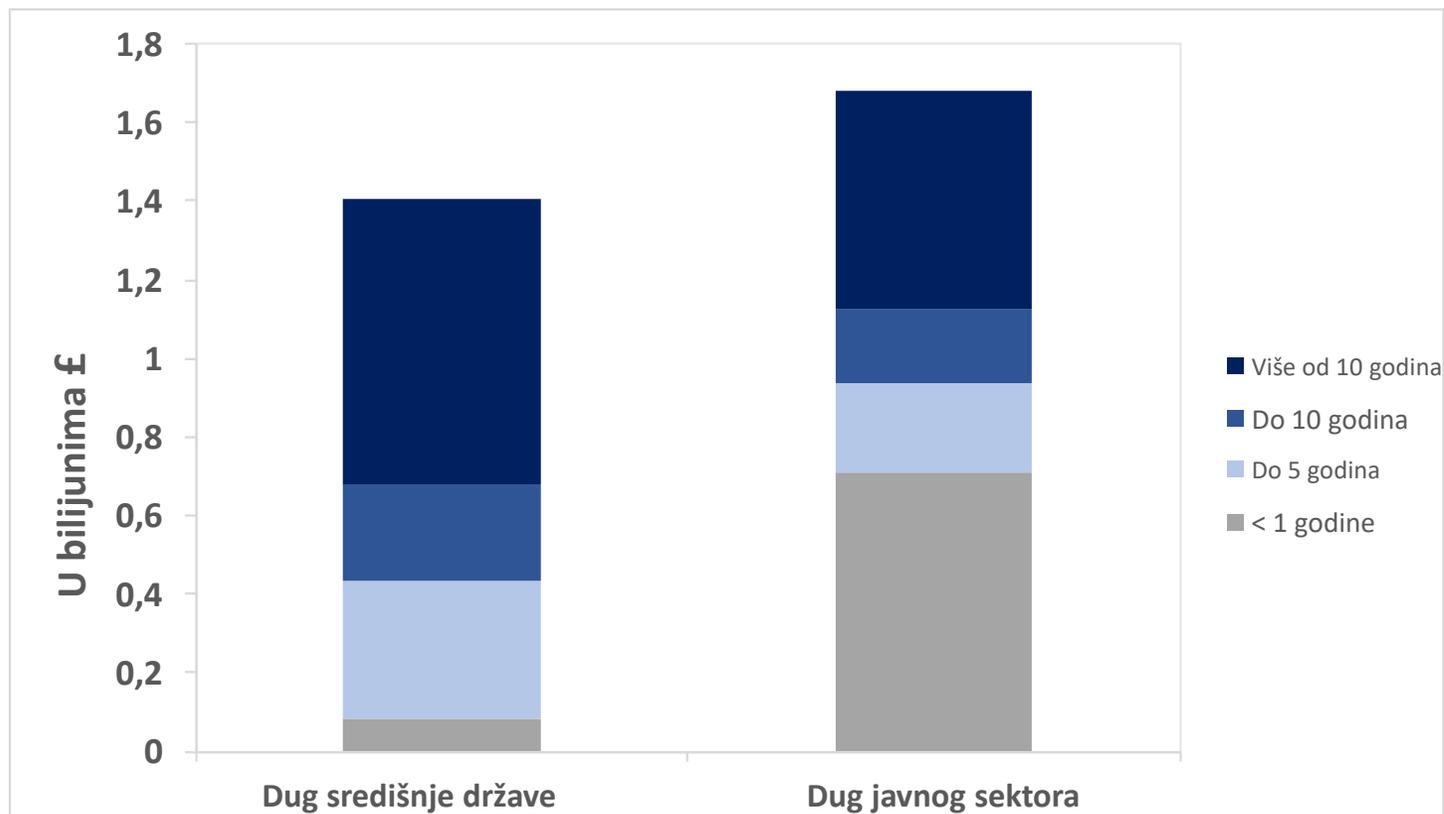
Primjeri zemalja: Ujedinjena Kraljevina

Rizik kamatne stope i kvantitativno popuštanje

19

Ujedinjena Kraljevina: Struktura anuiteta neplaćenog duga, 2016.

Izvori: Ured za proračunsku odgovornost, Engleska narodna banka, Ured za upravljanje dugom Ujedinjene Kraljevine.

Primjeri zemalja: Gambija

Test fiskalnog stresa

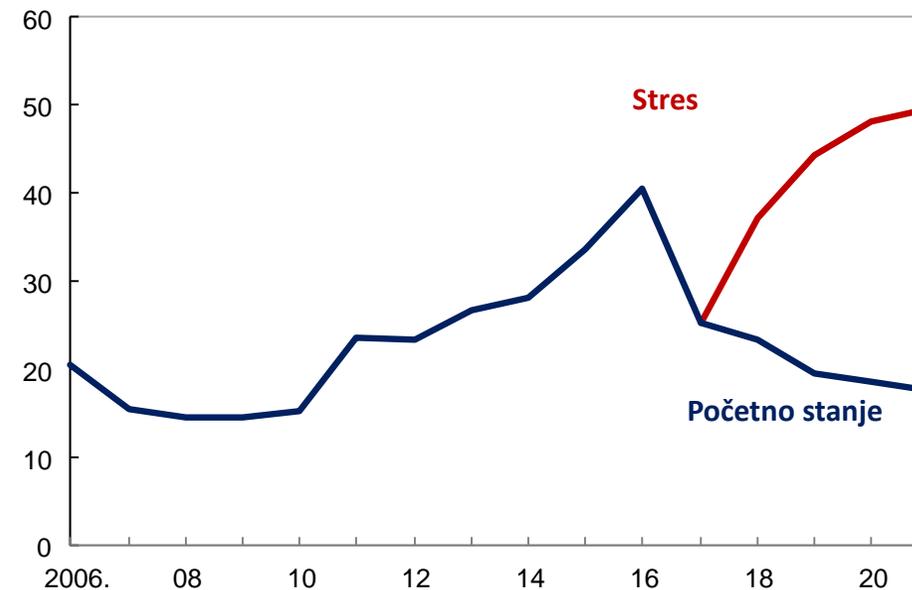
20

Gambija: bilanca javnog sektora (kao postotak BDP-a)

2016.	Središnja država	Državna poduzeća	Javni sektor
Ukupna imovina	47,3	61,9	61,0
<i>od čega:</i> nefinancijska imovina	13,4	22,4	35,8
financijska imovina	33,9	39,4	25,2
Ukupne obaveze	93,5	61,9	107,2
<i>od čega:</i> dužnički vrijednosni papiri	78,4	2,0	61,4
Neto financijska vrijednost	-59,5	-22,4	-82,0
Neto vrijednost	-46,2	0,0	-46,2

Izvor: Procjene zaposlenika MMF-a.

Bruto potrebe za financiranjem pod stresom (kao postotak BDP-a)

Izvor: Procjene zaposlenika MMF-a.

Primjeri zemalja: Kazahstan

Fiskalni rizici

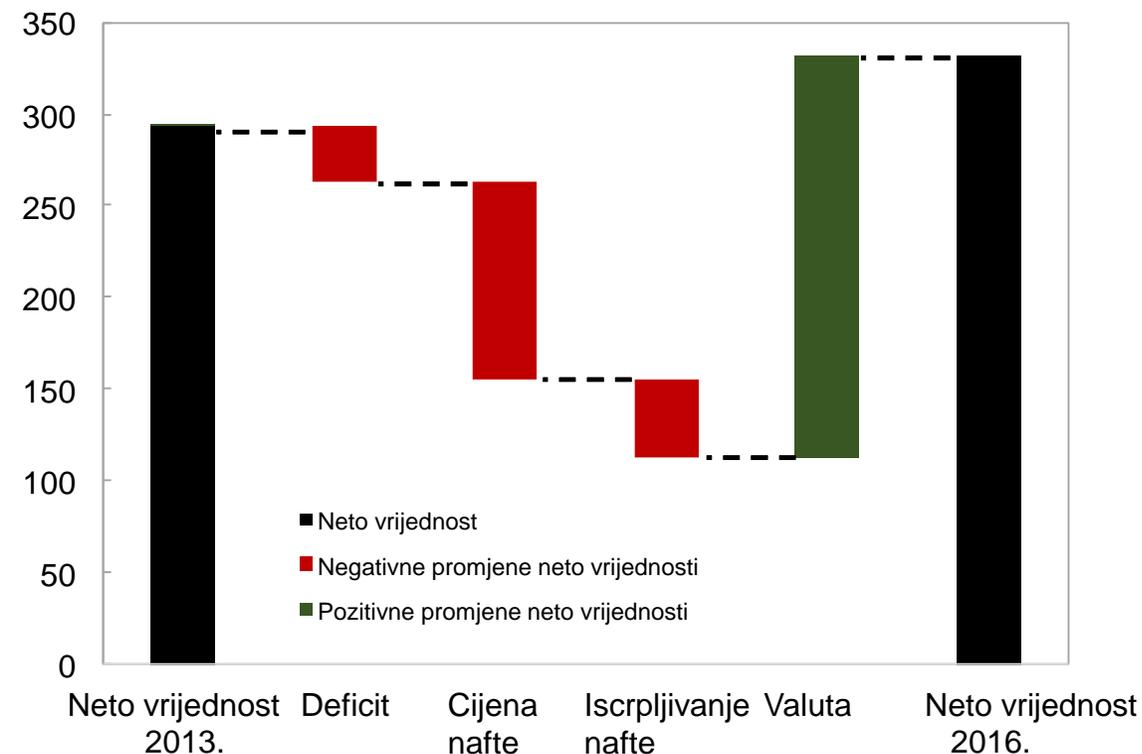
21

Kazahstan: bilanca javnog sektora (kao postotak BDP-a)

	Opća država	Državna poduzeća	Javni sektor
Ukupna imovina	348,6	99,9	399,0
<i>od čega:</i> nefinancijska imovina	263,4	27,3	290,7
financijska imovina	85,2	72,6	108,3
Ukupne obaveze	16,9	99,9	67,2
<i>od čega:</i> Dužnički vrijednosni papiri	11,5	8,9	10,5
Neto financijska vrijednost	68,3	-27,3	41,0
Neto vrijednost	331,7	0,0	331,7

Izvor: Procjene zaposlenika MMF-a.

Kazahstan: razvoj neto vrijednosti (kao postotak BDP-a iz 2016.)

[Pogledati slajd o recesiji](#)

Primjeri zemalja: Novi Zeland

Upravljanje imovinom

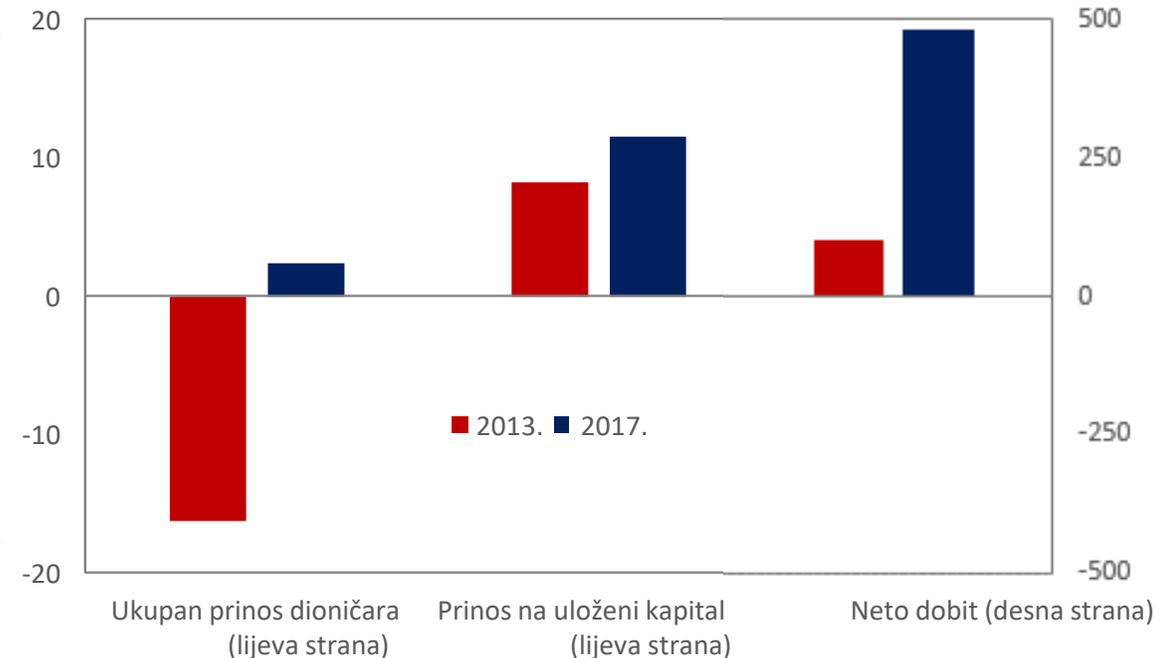
22

Novi Zeland: bilanca javnog sektora (kao postotak BDP-a)

	Imovina	Obaveze	Neto vrijed.
Socijal.	57,5	7,1	50,5
Financijsk.	33,2	50,5	-17,3
Komercijal.	20,1	12,0	8,1
Statična bilanca	110,8	69,5	41,3
Fiskal.	1.381,9	1.480,0	-98,1
Međuvremenska bilanca	1.492,7	1.549,5	-56,8

Izvor: Izvještaj o investicijama, Novi Zeland, 2017.

Novi Zeland: financijski vrhunci – komercijalno prioritetna poduzeća

[Pogledati slajd o imovini](#)

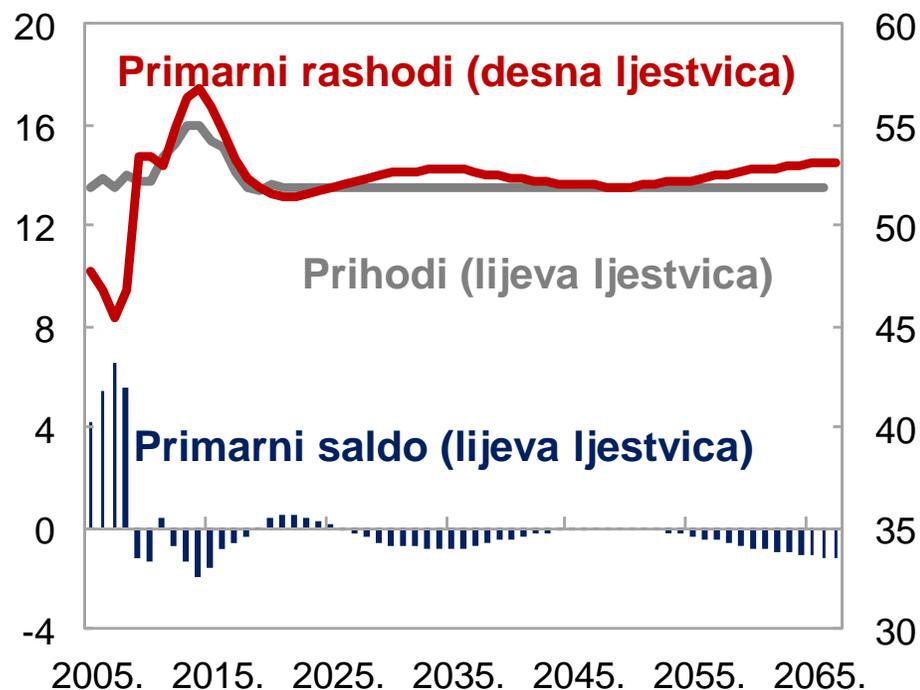
Primjeri zemalja – demografija

Finska – današnje politike pridonose budućem javnom bogatstvu

23

Dugotrajne fiskalne projekcije za Finsku (kao postotak BDP-a)

Međuvremenska bilanca Finske, 2016. (kao postotak BDP-a)

	Opća država	Državna poduzeća	Javni sektor
Ukupna imovina	208,9	75,2	254,1
od čega: nefinancijska imovina	80,2	10,4	90,6
financijska imovina	128,7	64,8	163,5
Ukupne obaveze	178,6	75,2	223,8
od čega: dužnički vrijednosni papiri	54,1	13,7	57,2
Neto financijska vrijednost	-49,9	-10,4	-60,3
Neto vrijednost	30,3	0,0	30,3
Neto sadašnja vrijednost primarnih salda			83,3
Međuvremenska neto vrijednost			113,6

Izvor: Procjene zaposlenika MMF-a.

[Pogledati slajd s primjerom Norveške i Finske](#)